

30 MEI 2010 – HEILIGE DRIE-EENHEID

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Geloof, liefde en hoop

„TOEN GOD DE WOLKEN AAN DE HEMEL HING en de bronnen vrijmaakte op aarde, was ik aan de zijde van de Kunstenaar en was ik zijn troetelkind. Ik speelde op de aarde en ik was zo graag onder de mensen”, lezen we in het Boek Spreuken, de eerste lezing van vandaag.

In dit Boek uit het Oude Testament is er al sprake van een mysterieuze Tweede, de Wijsheid. Toen al begonnen mensen na te denken over God. Hij is de Enige God. Dat weten ze. Hij is de Enige, dat betekent dat er geen andere, even krachtige machten naast Hem bestaan. De zon is geen god en de maan geen godin, de orkanen en de vulkanen evenmin. Ook de duivels zijn ondergeschikt aan Hem, zegt de traditie. Ze zijn gevallen schepselen. Zo raakte het Volk van God verlost van allerlei jaloerse goden uit de omgevende culturen, die met elkaar vochten en met mensen speelden als waren het ledenpoppen. Israël werd helder monotheïstisch: er is maar één God en Hij is betrouwbaar. Mensen zijn z'n troetelkinderen. Stilaan zal duidelijker verwoord worden dat die Ene God niets dan Liefde is.

Maar, als die Ene God Liefde is, kan Hij niet alleen zijn. Zijn enigheid is eenheid (*son unicité est union*, Ignatius van Antiochië). Actieve eenheid, enigheid die eenheid maakt. Zo groeide het theologische denken naar de idee van de Drie-eenheid. God is innige relatie tussen de Vader, de Zoon en de Geest. En zijn hele bestaan is eenheid scheppen. Het wordt wat ingewikkeld. Hoe kunnen we dat oude dogma vertalen naar onze tijd? Proberen.

God is Ouders en wij zijn door Hem 'gevonden'. God is Zoon en wij zijn zussen en broers van Jezus: 'verbonden'. God is Geest en wij worden naar anderen 'gezonden'. Het zijn allemaal slechts menselijke woorden, maar ze helpen ons misschien een beetje vooruit, ook al blijft het credo van Nicea-Constantinopel de meest precieze verwoording.

God is Vader en Moeder. Ook hier schieten mensenwoorden tekort. God staat aan het Begin van alles. Aan het begin van alle Zin. Er is geen tegenstelling met de evolutietheorie van Darwin. Die theorie gaat over het 'hoe'. Hoe is de schepping geëvolueerd? Dit is het domein van de wetenschap. De Bijbel heeft het over 'waarom'. God is een Begin van Zin, dat steeds opnieuw begint, iedere ochtend. Waarom leven wij? Welke is de vaste grond van ons bestaan? We zijn door God 'gevonden'. Dat gezicht van God ervaren we het sterkst bij de geboorte van een kind of bij het rustige sterven van een geliefde, maar ook soms in de natuur. We zijn nietig als we 's nachts naar Orion kijken of naar de Grote Beer. We zijn klein als we aan het meer van Miage staan (Mont-Blanc, Italiaanse zijde) en het gletsjerijs in het water horen storten. Aan ons, kleine mensen, zegt God dan: „Je bent gevonden door Mij. Ik draag je door alles heen, als je dat wil.”

Er zijn drie goddelijke deugden in de theologie. Ze zeggen iets over God, maar ook over ons. Deugden zijn dingen die deugdelijk zijn en die deugd doen. De eerste deugd is 'geloven'. Hier komt die deugd ter sprake: geloven dat we gevonden zijn, in tijd en ontij.

God is Zoon of Dochter. 'Kind van' is de diepste relatie die er bestaat. Jezus kwam naar ons toe om alles met ons te delen: vreugde en verdriet, lachen en wenen. God heeft zich met ons verbonden in Jezus en ons meteen met elkaar verbonden. We zijn elkaars zussen en broers. Dit is een ander beeld van God. Hier zijn we niet de kleine mens tegenover de Almachtige, maar God is ons nabij en wij zijn Hem nabij. Dit is niet God boven ons, maar God naast ons.

Hier komt de tweede goddelijke deugd ter sprake, de liefde. *Ubi caritas et amor, Deus ibi est*. God is ook Geest, vuur, licht, adem, wind, beweging. Hij is toekomst, creativiteit, levensmoed. Soms spreekt dit aspect van God ons het sterkste aan: geen God boven ons, naast ons, maar God in ons. Hierover heeft de derde goddelijke deugd het: de Hoop.

God is ze alle drie, Vader, Zoon en Geest. Eén 'natuur' zegt de theologie, maar drie 'personen'. betekent 'rol' in het Latijn. Maar eigenlijk is het allemaal veel eenvoudiger. Begrijpen kunnen we toch niet. Wel iets doen. Een kruisteken maken 's ochtends en 's avonds. In de naam van de Vader (van boven naar beneden, gevonden), in de naam van de Zoon (van beneden naar weerszijden, verbonden) en Geest (horizontaal, wereldwijd gezonden).

EERSTE LEZING

SPREUKEN 8, 22-31

Zo spreekt de Wijsheid van God:

De Heer schiep mij vóór al het bestaande, vóór al wat Hij vanouds gemaakt heeft. Van eeuwigheid ben ik gevormd, lang vóór het begin der aarde. Toen er nog geen oceanen waren, was ik reeds geboren, vóór er bronnen waren, overstromend van water. Voordat de bergen geplaatst werden, en vóór de heuvels, werd ik geboren. De aarde had Hij nog niet geschapen met haar vlakten, noch ook de kostbare grondstoffen in haar schoot.

Toen Hij de hemel grondvestte, was ik erbij, en toen Hij een kring trok rond de wereldzee.

Toen Hij de wolken boven bevestigde, en de bronnen aanbracht in de diepte, toen Hij de zee haar grenzen wees, opdat het water zijn oevers niet te buiten zou gaan, toen Hij de fundamenten legde voor de aarde, was ik aan de zijde van de Kunstenaar en was ik zijn troetelkind, dag voor dag, en speelde ik aldoor voor zijn aangezicht. Ik speelde over het oppervlak van zijn aarde, en het was me een genot bij de mensen te zijn.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 5, 1-5

Broeders en zusters,

Gerechtigd door het geloof leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer. Hij is het die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten tot de genade waarin wij staan; door Hem ook mogen wij ons beroemen op onze hoop op de heerlijkheid Gods. Meer nog, wij zijn zelfs trots op onze beproevingen, in het besef dat verdrukking leidt tot volharding, volharding tot beproefde deugd en deze weer tot hoop. En de hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons werd geschonken.

EVANGELIE

JOHANNES 16, 12-15

In zijn afscheidsrede zei Jezus tot zijn leerlingen:

„Nog veel heb ik u te zeggen, maar gij kunt het nu nog niet dragen. Wanneer Hij echter komt, de Geest der waarheid, zal Hij u tot de volle waarheid brengen. Hij zal niet uit zichzelf spreken, maar spreken al wat hij hoort en u de komende dingen aankondigen. Hij zal Mij verheerlijken, omdat Hij aan u zal verkondigen wat Hij van Mij ontvangen heeft. Al wat de Vader heeft, is het mijne. Daarom zei Ik dat Hij aan u zal verkondigen wat Hij van Mij ontvangen heeft.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net